

ISSN – 1844 - 4733

REVISTĂ PENTRU PREȘCOLARI
APARIȚIE TRIMESTRIALĂ, ANUL VI, NR. 23, OCTOMBRIE, 2014

Zorii cunoașterii

Editura Casei Corpului Didactic
Bacău
2014

COLECTIV DE REDACȚIE

REDACTOR ȘEF:

LUCICA NECHIFOR

REDACTOR ȘEF ADJUNCT:

TEODORA ROMANIUC

REDACTORI:

VALENTINA AVRAM

IOANA- MARIA DASCĂLUL

DORINA ISTRATI

CRISTINA MUNTEANU

ANCA LUPU

ISSN – 1844 - 4733

Tehnoredactare computerizată:

LUCICA NECHIFOR - G.P.P. „Ion Creangă” Moinești

Date de contact:

Tel. 0755/909933

e-mail nechiforlucica@yahoo.com

Cuprins

Castanul din curtea școlii.....	pag. 1
De ce îngălbenesc frunzele?.....	pag. 2
Sfaturi pentru părinți.....	pag. 3
Toamna.....	pag. 4
Să învățăm un cântec.....	pag. 5
Confecționează o jucărie.....	pag. 6
Dezvoltarea vocabularului.....	pag. 7
Știați că?.....	pag. 9
Armonii de toamnă.....	pag. 11
Galerie foto.....	pag. 13
O poveste pentru tine.....	pag. 14
Pagini de religie.....	pag. 15
Mâini îndemânatică.....	pag. 17
Proiect tematic în imagini.....	pag. 18
Jocuri de cunoaștere.....	pag. 20
Experimente.....	pag. 22
Pastila de sănătate.....	pag. 24
Imaginație și creație.....	pag. 25
Așa lucrăm și învățăm.....	pag. 26
Curiozități de toamnă.....	pag. 27
Citate celebre.....	pag. 29
Sfaturi utile.....	pag. 30
Fișă de evaluare.....	pag. 31
Fișă de evaluare.....	pag. 32
Sfaturi pentru copilul meu.....	pag. 33
Colorează!.....	pag. 35
Învăță o rugăciune!.....	pag. 36

Învăț o rugăciune!

Realizator: ed. Cristina Munteanu

Rugăciune către îngerul păzitor

Îngeraș coboară lin
Lângă patul meu,
Somn ușor tu să- mi aduci
De la Bunul Dumnezeu.

Să adorm pe brațul tău
Dulce, dragăstos,
Până-n zori când m-oi trezi
Dintr- un vis frumos!

Înger, îngerășul meu
Tu păzește- mă de rău
Și mă du la Dumnezeu!

Rugăciune către Bunul Dumnezeu

Doamne Sfinte Luminate
Varsă-ți marea bunătate
Peste noi, ai Tăi copii
În putere ne-ntărește
De greșeli Tu ne ferește
Sprijin veșnic să ne fii. Amin.

Castanul din curtea școlii

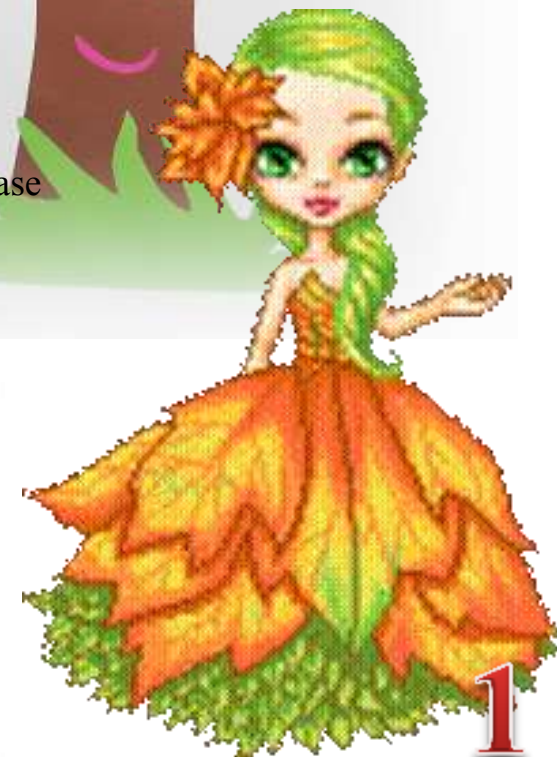
Autor: ed. Lucica Nechifor

A îmbrăcat castanul veșminte ruginii,
E semn că toamna iarăși a venit.
Nu mai e singur și nici trist,
Căci curtea s-a umplut de glasuri de copii.

În jurul lui e joc și veselie
Copiii se afundă în frunziș,
Să caute cu frenezie
Castanele cu haine maronii.

Și le ascund adânc în buzunare,
Păstrându-le ca pe-o comoară,
La gândul că se vor juca
Atunci când vor ieși afară.

Se-ndreaptă apoi grăbiți spre clase
Lăsându-l strajă-n curtea școlii,
Căci e septembrie în calendar
Și e-nceput de an școlar.

DE CE ÎNGĂLBENESC FRUNZELE TOAMNA?

Realizator: prof. înv. preșc. Teodora Romaniuc

V-ați întrebat vreodată de ce își schimbă culoarea frunzele arborilor de foioase după sosirea toamnei? Ei bine, au făcut-o cercetatorii care activează în domeniul biologiei și au căutat să dea un răspuns fenomenului.

După ani de studiu, lumea plantelor și-a dezvăluit și acest mic secret. Frunzele verzi, acționează în natură ca niște “făbrițe” de nutrienți pentru arborii pe care îi îmbracă. Însă pe măsură ce zilele devin mai scurte iar vremea se răcește, după încheierea sezonului cald, cantitatea de lumină devine și ea insuficientă. Așa că plantele recurg temporar la un compromis: își creează provizii și închid “fabricile” din frunze până la primăvară.

Trecerea de la starea de activitate la cea de dormitare se face treptat, și o recunoaștem cu toții după pigmentul frunzelor transformat din verde în galben, roșu, portocaliu sau brun. Această diferențiere se face, după cum tocmai am spus-o, în funcție de anumiți pigmenți regăsiți dealtfel și în alte surse din natură (coaja de măr, morcov, etc.).

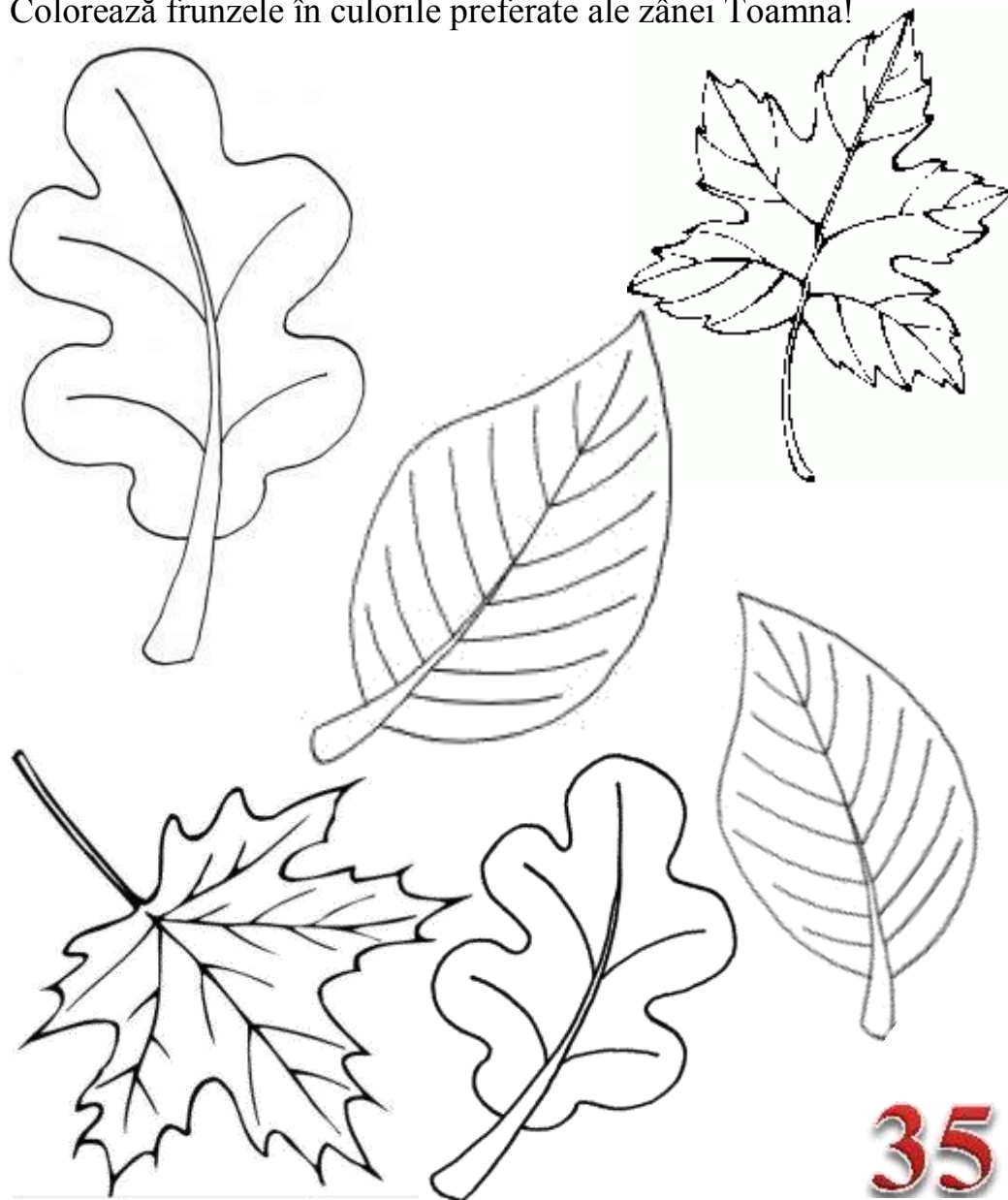
Aceleași frunze care cad în această perioadă nu sunt irosite. Ele se descompun și reîntă în circuitul naturii sub forma mineralelor și a substanțelor organice.

Locul unde frunza a fost prinsă de creangă se va acoperi de un strat protector, ce va preveni evaporarea apei și va împiedica pătrunderea diverselor insecte.

COLOREAZĂ!

Realizator: prof. înv. preșc. Teodora Romaniuc

Colorează frunzele în culorile preferate ale zânei Toamna!

nivel, la care se cere mult mai multă disciplină. Pe lângă faptul că trebuie să petreci mai mult timp în bancă fără să te fâțâi, nu mai sunt tolerate loviturile, hârjonelile, trasul de păr, deranjatul orei fără un motiv temeinic. Toate acestea pot duce la scăderea notei la purtare, dar și la izolarea ta de către restul clasei.

✚ **Învăță să comunici cu un adult!**

Încearcă să vorbești cu adulții din cercul tău, exesează de la grădiniță ridicatul mâinii pentru a solicita ceva. Dacă nu știi cum să comunici cu un adult nu numai că nu vei putea să ceri voie la toaletă, de exemplu, dar nici nu vei putea interacționa cu învățătoarea în timpul orei. Nu vei ști cum să răspunzi la anumite întrebări etc.

✚ **Știi să numeri?**

Înainte de a începe școala, un copil ar trebui să numere până la 20, iar în ordine descrescătoare până la 10. Exersează numărul cu jucăriile sau poate chiar cu fructele pe care le mănânci.

✚ **Fii atent și memorează sau notează sarcinile de lucru pentru acasă!**

Un școlar va primi teme de rezolvat acasă. De aceea este recomandat să asculți cu atenție ce îți comunică învățătoarea. Învăță să te concentrezi pentru a putea realiza singur sarcinile de lucru.

Autor: prof. învă. preșc. Teodora Romaniuc

Copilul are uneori momente în care se comportă agresiv. Toți copiii au momente în care își manifestă furia. Probabil sunteți surprinși prima oară când auziți "Te urăsc" din partea copilului, dar depășiți repede șocul și aflați ce puteți face pentru a-l ajuta să își înțeleagă mai bine emoțiile negative și să reacționeze în condiții de stres.

Cum să reacționați când este furios?

Aflați care este cauza supărării lui! Copilul nu găsește întotdeauna cele mai potrivite cuvinte să își exprime frustrarea. Poate că este nemulțumit că petreceți insuficient timp cu el sau că nu are voie la desenele lui preferate pentru că a făcut o năzbâtie. Indiferent de motiv, nu știe întotdeauna să spună ceea ce simte, ce își dorește de la tine și cum vede el rezolvarea problemei. Aici trebuie să interviți și să găsiți soluția optimă.

Ajutați copilul să recunoască momentele în care este nervos. Este primul pas în educația pe care îl puteți oferi în legătură cu controlul furiei. Dacă îl susțineți să înțeleagă ceea ce simte atunci când este furios - îi crește pulsul, transpiră, îi vine să țipe sau să arunce obiecte - va fi mai ușor pentru el să se calmeze singur dar și să spună din ce motiv este supărat sau nervos.

Vorbiți cu copilul atunci când se calmează. Nu reacționați negativ la reacțiile lui agresive, fiindcă veți accentua starea de furie. Încercați să-l abordați atunci când se liniștește. Dacă s-a calmat este momentul să-i explicați cum își poate manifesta furia. În primul rând ajutați-l să înțeleagă cuvintele pe care le spune și ce impact au ele asupra celorlalți și că ar putea să folosească alte cuvinte, de exemplu, "Mă simt furios și vreau să mă ajuți să mă calmez" sau "Sunt supărat și vreau să mă ajuți să imi treacă".

Arătați-i cum se poate calma. O metodă de calmare este să numere până la 10, să cânte o melodie preferată în gând, să alerge pe loc sau să strângă în mână o minge antistres, sau pur și simplu să inspire adânc și să expire imaginându-și că un cer întunecat se golește de nori pe măsură ce el expiră aerul.

Ajutați-l să găsească mai multe soluții la problemă. Rareori o problemă poate fi rezolvată printr-o singură cale; arătați-i asta copilului. Dacă este furios că o jucărie s-a defectat, vă poate cere ajutorul sau poate să aleagă altă jucărie sau poate să încerce să o repare așa cum se pricepe el. Cu cât îl educăm din timp să gândească mai multe alternative la o situație, cu atât va fi un copil mai inteligent din punct de vedere emoțional.

TOAMNA

Autor: prof. învă. preșc. Teodora Romaniuc

Doamna Toamnă a sosit!
Prin livadă a pornit
Un control amănunțit.
Rodul anului să vadă:
Mărul roșu și bombat,
Strugurele parfumat,
Para galbenă zemoasă,
Gutuia tare gustoasă,
Piersicuța cea pudrată,
Pruna dulce și brumată.

Ea le pune-n coș pe toate,
După culori sortate
Cu gospodinele-mparte,
Fruite bune și bucate.
Mândră tare și făloasă,
Strigă foarte bucuroasă:
- Vin și-n anul următor!

4

Sfaturi pentru copilul meu

Realizator: ed. Lucica Nechifor

Ce ar trebui să știi la intrarea în școală?

✚ Ar trebui să te poți îmbrăca singur.

Imaginează-ți următorul scenariu: învățătoarea vrea să să vă scoată puțin la aer în pauza mare. Până se îmbracă fiecare din cei 30, poate chiar 35, de copii pauza deja se va fi terminat. Gândește-te că vei avea doar 5 minute de pauză pentru a te duce până la toaletă, de aceea ar fi bine să știi să te închei singur la nasturi. Pantofii cu șireturi și catarama sunt și ei problematici la orele de educație fizică. Ca să îți fie mai ușor să te echipezi și apoi să te dezechipeze, învață să-ți legi singur șireturile, dacă nu ai încălțăminte cu arici sau care intră direct pe picior.

✚ Obişnuiește-te să împarți și altora din ceea ce ai!

Nimeni nu vrea să se joace cu un copil mofturos care nu vrea să împartă nimic cu alții. Dacă nu vrei să împarți, încet, încet colegii te vor izola.

✚ Încearcă să folosești toaleta singur!

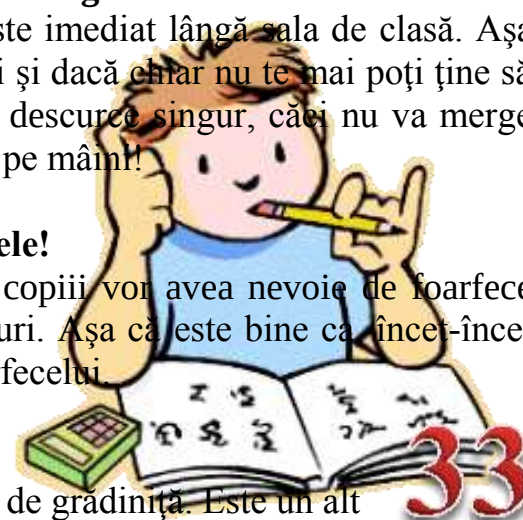
În școală, toaleta nu mai este imediat lângă sala de clasă. Așa că va trebui să știi să te controlezi și dacă chiar nu te mai poți ține să ceri voie. În plus, va trebui să te descurci singur, căci nu va merge nimeni cu tine. Nu uita să te speli pe mâini!

✚ Învăță să folosești foarfecele!

La orele de lucru manual, copiii vor avea nevoie de foarfece pentru a confecționa diverse lucruri. Așa că este bine ca încet-încet să te deprinzi cu manipularea foarfecelui.

✚ Fii disciplinat!

La școală e total diferit față de grădiniță. Este un alt

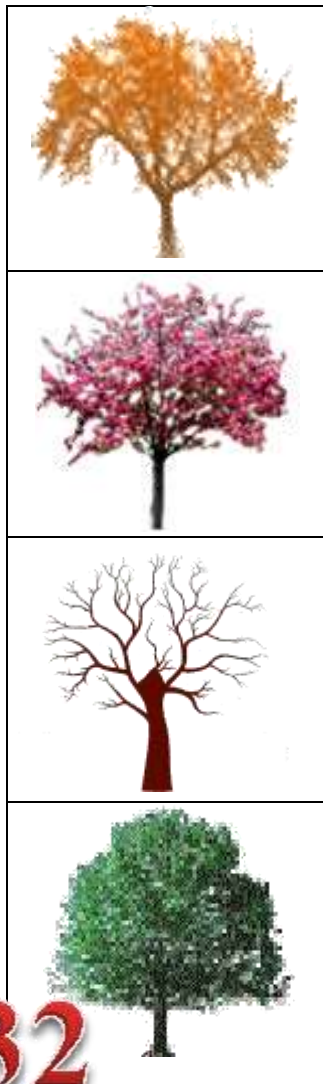
FIȘĂ DE EVALUARE

Autor: ed. Lucica Nechifor

Domeniul Știință- Cunoașterea mediului, nivelul I

- Enumeră cele patru anotimpuri și descrie imaginile;
- trasează câte o linie de la fiecare anotimp la imaginea care îi corespunde;
- încercuiește-l pe cel în care ne aflăm, colorează imaginea verii, taie celelalte imagini.

Autoevaluare:

Să învățăm un cântec!

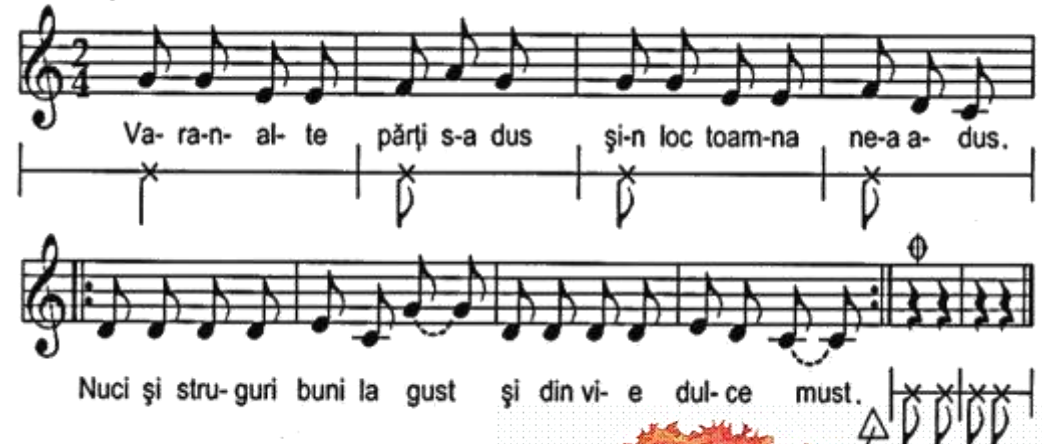
TOAMNA

Instrumente:

Trianglu

Muzica: M. Constantin

Versuri: Gr. Hiliță

Vara-n alte părți s-a dus
Și-n loc toamna ne-a adus
Nuci și struguri buni la gust
Și din vie dulce must.

Coda: patru bătăi scurte pe trianglu

Frunzele-au îngălbenit
Cântecele-au amuțit
Păduricea-i tristă, goală
Iar noi ne gătimde școală.

Coda: patru bătăi scurte pe trianglu

Confecționează o jucărie!

Realizator: ed. Cristina Munteanu

Toamna, anotimpul roadelor este în toi. Din grădina toamnei putem alege o mulțime de lucruri care să ne inspire în crearea de jucării hazlii și care să ne pună la încercare creativitatea și îndemânarea. Iată un model.

Procurați-vă mai întâi materialele necesare, apoi treceți la lucru. Urmăriți cu atenție modelul. Solicitați ajutorul adulților pentru segmentarea rădăcinii de părușel, a vinetei, a feliei de gogoșar și a frunzelor de praz. Fixați fiecare parte a corpului cu ajutorul scobitorilor ascuți la ambele capete.

Materiale necesare:

1. Patru cartofi de dimensiuni diferite, dintre care doi mai mici,
2. două măsline pentru ochi,
3. o vânătă de la care se folosește doar partea cu codiță,
4. câteva frunze de praz, pentru păr,
5. o rădăcină de părușel, pentru mâini,
6. o felie de gogoșar, pentru gură,
7. scobitori.

Sugestii de teme:

1. Arici din cămașa castanei și plastilină,
1. Bărcuțe din coji de nuci,
2. Ursuleți din castane,
3. Ciupercuțe din castane și plastilină,
4. Colaje din frunze ruginii.

6

Spor la lucru!

FIȘĂ DE EVALUARE

Autor: ed. Lucica Nechifor

Domeniul – D.Ș. , D.E.C.

Nivelul - I (grupa mijlocie)

Discipline implicate: - cunoașterea mediului, matematică, desen.

Itemi: 1 - denumește; 2 - spune ceva despre;

3 - desenează un „nr.de „n” obiecte;

4 - identifică cifra.

Sarcini de lucru:

În grădină la bunici erau fructe mari și mici,
Eu din toate-am adunat și -n coșuri le-am așezat.

Când acasă am sosit, le-am spălat, le-am curățat

Și am pregătit pe dată o salată minunată.

Spune-acuma, dacă știi, oare cum s-or denumi?

Și mai spune, pe-ndelete câte ceva despre ele!

Desenează, dacă vrei , doi cartofi și trei ardei,
Patru morcovi și-o roșie chiar aici pe farfurie!

Indică la fiecare, cifra corespunzătoare,
Numărului ce l-am spus în rimele de mai sus!

4

3

2

1

5

0

31

SFATURI UTILE CA SĂ ÎI FIE MICUȚULUI MAI UȘOR LA GRĂDI'

Autor: ed. Dorina Istrati

Când princhindelul tău începe grădi, te gândești la provocările care îl așteaptă și la felul în care își face primii prieteni. Educatori și specialiști propun câteva strategii care ajută copilul să se acomodeze cât mai repede la noua schimbare apărută în viața sa:

Învăță-l câteva lucruri elementare. Ajută-l să memereze informații de bază despre el, cum sunt: numele, vârsta, adresa...;

Prezintă-i noul program. Înainte de începerea grădiniței vorbește cu cel mic și povestește-i ce va face la noul loc de activitate. Oferă-i detalii legate de ora la care se va trezi, cum îl vei pregăti pentru plecare și ce activități va desfășura în colectiv. Poartă aceste discuții într-un mediu familiar; cel mai bine ar fi să-i povestești totul stârnindu-i curiozitatea, astfel încât să-și pună și el întrebări;

Oferă-i copilului tău mai multă siguranță de sine, atât de utilă în aceste situații. De exemplu îți poți încuraja și aprecia copilul atunci când decide să se îmbrace singur, când își alege hainele sau când își îngrijește jucăriile;

Introdu în rutina zilnică activități educative. Trebuie să îl ajuți pe cel mic să facă noului program, prin urmare, colorează împreună cu copilul, citește-i și spune-i povești, rugându-l să-ți povestească apoi ce a reținut și învață-l poezii. Totodată, lasă-l să se joace în aer liber împreună cu alți copii să alerge, să sară și să se cațere. Toate aceste activități, realizate într-un mod distractiv, îi vor folosi princhindelului atunci când va începe să meargă la grădi'.

Explică-i diferențele dintre copiii. Nicio persoană nu seamănă cu o alta. Pentru ca el să înțeleagă ce deosebește o ființă de alta, du-l în parc și lasă-l să se joace cu copiii din fața blocului. În felul acest va învăța să socializeze, să se supună unor reguli într-un colectiv nou. Avându-l sub atenta supraveghere vei putea să observi și unele situații conflictuale care pot apărea (refuzul de a împărți jucării, așteptarea la rând sau accidentarea sau apariția unor lovituri).

DEZVOLTAREA VOCABULARULUI ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

Autor: înv. Ioana-Maria Dascăluș, Șc. Gimn. „Șt. Luchian”

Condițiile care favorizează reușita integrării școlare sunt cultivarea deprinderilor de comunicare și optimizarea conduitei verbale a elevilor. Dezvoltarea limbajului este strâns legată de procesul de socializare, de modalitățile de integrare în relațiile sociale. Cu cât limbajul este mai bogat, mai bine structurat, mai nuanțat, cu atât capacitatea de a dezvolta și a participa la sistemul de interacțiuni sociale, respectiv disponibilitățile sale de a se integra într-un nou sistem de relații va fi mai mare.

Cu ajutorul modelelor de exprimare, de lectură corectă, conștientă, expresivă, chiar artistică se poate ajunge la o astfel de performanță. Un rol important îl au și stimularea comportamentului lingvistic activ și încurajarea verbalizării **povestirii unor întâmplări** trăite de elev. Prin formarea la elevi a unei conduite verbale eficiente se înțelege dezvoltarea și îmbogățirea vocabularului, învățarea corectă a cuvintelor, formarea deprinderii de verbalizare a experienței proprii, dezvoltarea capacității de a relata unele întâmplări în legătură cu evenimente trăite, cultivarea deprinderilor de folosire corectă a limbii, de exprimare în propoziții corecte gramatical, cultivarea aptitudinilor de a vorbi frumos, de a folosi expresii, construcții lingvistice originale, nuanțate.

Pentru a forma limbajul calitativ al vocabularului nu este important numărul de cuvinte nou învățate, ci numărul de cuvinte cu mare frecvență în vorbirea curentă și mai ales cele din fondul principal lexical al limbii. Achiziționarea **cuvintelor noi** se face prin recunoaștere vizuală, prin repetare, ilustrații, deci auditiv și vizual, prin indicațiile date de context, prin **utilizarea** dicționarului. Sinonimele și antonimele măresc potențialul **expresiv** al limbii, capacitatea de precizare și exactitatea sensului, **contribuind** în mare măsură la dezvoltarea vocabularului elevilor.

Limbajul artistic dă expresie unor stări de mare tensiune sufletească, face apel la sensurile figurate ale cuvintelor, la diferite figuri de stil, la procedee artistice variate, pe care elevii ciclului primar le folosesc apoi în exprimarea lor curentă. Astfel, în analizele textelor de citire există posibilitatea de evidențiere a valorilor cognitive și mai ales afective a unor figuri de stil, precum și sensul figurat al unor expresii, al unor cuvinte altfel cunoscute de către elevi în contexte obișnuite. Elevii pot fi conduși să înțeleagă și să folosească în exprimarea lor curentă comparația, metafora și personificarea. Elementele simple de analiză stilistică ce pot fi realizate nu constituie un scop în sine, ci ele ajută elevii să înțeleagă mai bine mesajul unor lecții, în special sensul figurat al unor cuvinte sau expresii care încorporează în conținutul lor un mare potențial cognitiv și, mai ales, educativ-afectiv. Ritmul și rima prezintă valențe formative deosebite. Școlarul mic memorează, cu ușurință și cu plăcere poeziile, dar are tendința de a memora mecanic, iar pentru a evita aceasta, elevii trebuie să înțeleagă conținutul poeziei, mesajul real al versurilor, al cuvintelor și al expresiilor metaforice.

O altă modalitate de activizare a vocabularului este caracterizarea personajelor. Deprinderea de a sesiza însușirile specifice, trăsăturile de caracter ale unor personaje, alegerea cuvintelor și expresiilor care, într-o formă plastică, relatează aceste trăsături este un procedeu folosit încă din clasele mici. Compunerea cuvintelor cu ajutorul prefixelor și sufixelor este un alt procedeu folosit pentru îmbogățirea vocabularului, iar familia de cuvinte contribuie și ea la dezvoltarea vorbirii copiilor (plecând de la un cuvânt pot alcătui alte cuvinte noi, asemănătoare ca formă). Utilizarea dicționarului nu este ușoară pentru că întrerupe citirea textului, fragmentează continuitatea operațiilor implicate, dar o dată obișnuit să lucreze cu dicționarul elevul va ști și, mai ales va fi preocupat permanent să-și îmbogățească vocabularul, să caute sensurile cuvintelor pe care nu le cunoaște, să se exprime corect și îngrijit. Lectura în afara clasei servește la îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor, la formarea unui vocabular bogat, nuanțat

Citate celebre

Realizator: ed. Valentina Avram

DESPRE EDUCAȚIE

Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.

Burrhus Frederic Skinner

Un om educat se deosebește de un om needucat, așa cum un om viu se deosebește de un om mort.

Aristotel

Educația este cea mai bună provizie pe care o poți face pentru bătrânețe.

Aristotel

Educația unui popor se judecă după ținuta de pe stradă. Văzând grosolania pe stradă ești sigur că o vei găsi și în casă.

Edmondo De Amicis

Nimeni nu a murit datorită expunerii timp îndelungat la educație.

Robert M. Hensel

O bună educație cere ca educatorul să inspire elevului stimă și respect, și nu se poate ajunge la aceasta prin nimicirea individualității elevilor și prin asuprirea stimei de sine.

Samuel Smiles

funcție de temperaturi. Mai ales în ultimii ani, când s-au produs schimbări climaterice neașteptate.

Cum se formează norii?

Apa se evaporă din pământ, lacuri și mare și este purtată de vânt sub formă de vaporii. Aerul cald poate să conțină mai mulți vaporii de apă decât cel rece. Când aerul cald se ridică și se răcește, de exemplu, deasupra unui munte, vaporii de apă se condensează și formează nori. În cele din urmă, apa cade din nori sub formă de ploaie. Apa de ploaie ajunge din nou în râuri și lacuri.

Cade frunza-ngălbenită...

Ceea ce majoritatea oamenilor observă la un copac sunt frunzele. Un stejar înalt și rămuros are peste 250000 de frunze, iar un conifer poate avea mai multe milioane de ace.

Frunzele se rotesc spre exterior ca să prindă cât mai multă lumină. Datorită clorofilei din interiorul lor, frunzele pot pregăti hrana copacului. Ele absorb gaze din aer prin mici orificii și eliberează vaporii de apă și gaze în același mod. Odată hrana preparată, ea este transportată prin vase(nervuri) către celelalte părți ale frunzei. Nervurile, aidoma unui schelet, fac frunza mai puternică.

Codița frunzei aduce apă din ramuri, și de asemenea, ajută frunza să se miște după lumină. Și tot ea face ca frunza să reziste la vânt pe timp de furtună. Frunzele foioaselor și cele ale coniferelor se deosebesc, dar au același rol. Majoritatea frunzelor de conifere supraviețuiesc iarna, dar cele mai multe frunze de foioase cad toamna. Un ac de conifer rămâne în arbore de la trei până la cinci ani. Frunzele sunt dispuse pe ramuri în diverse moduri. Ele pot fi în opoziție una cu alta, perechi sau singure și alternante de o parte și de alta a crenguței. Frunzele sunt verzi datorită clorofilei din interior. Toamna, clorofila din frunzele foioaselor se alterează. Prin urmare, acestea își schimbă culoarea înainte de a cădea.

Știați că?...

Realizator: ed. Dorina Istrati

Toamna poate avea atât de multe înțelesuri diferite. E anotimpul recoltei și al abundenței, timpul în care ne facem proviziile pentru iarna care va veni. E un moment de sărbătoare și reuniune, un eveniment unic de imagini, sunete și mirosuri. Toamna e anotimpul ploilor, al copacilor care plâng în ritmul căderii frunzelor, al norilor și păsărilor călătoare.

E TOAMNĂ

Crizantemele sunt unele dintre cele mai îndrăgite flori de toamnă. Rezistente la temperaturile specifice sezonului rece și deosebite prin inflorescențele viu colorate, crizantemele sunt emblema toamnei.

Știați că... Luna septembrie este cunoscută și sub denumirea Răpciune?

Deși originea acestui cuvânt nu este pe deplin elucidată, Dicționarul limbii române al Academiei sugerează o legătură cu latinescul “rapire”, a cărui familie de cuvinte a fost invocată pentru etimologie de mai mulți lingvisti români, care s-au referit la sensul „a smulge” al cuvântului latinesc. Este cunoscut faptul că septembrie este luna cea mai importantă pentru cei care au muncit pământul, acum fiind culese roadele muncii de peste an. De asemenea, numele lunii septembrie (latină: September) provine tot de la un cuvânt latinesc septem, tradus prin cifra șapte, pentru că această lună era a șaptea în calendarul roman. Din punct de vedere astrologic, luna septembrie începe cu soarele în semnul Fecioarei și se termină în semnul Balanței. Pe data de 23 septembrie este echinocțiul de toamnă când ziua este egală cu noaptea. Conform calendarului, în fiecare an luna Septembrie începe în aceeași zi a săptămânii ca și luna Decembrie.

Știați că... Luna octombrie este cunoscută și sub denumirea de Brumărel?

După vechiul calendar roman, care începea în luna martie, *october* era luna a opta. De la romani deci provine denumirea de octombrie din limba română. Dar de ce e luna lui brumărel? Așa i-au zis în popor, deoarece era luna când cădea bruma. Înainte, lunii octombrie i se spunea *brumărel* sau *brumarul mic*. Poetul Vasile Alexandri scrie, că brumărel e numele lui octombrie, când încep a cădea brumele mici. Chipul lui Brumărel, un flăcău chipeș și frumos, care vestește florile, apare și în cunoscuta baladă populară *Brumărel* din colecția bardului de la Mircești. Brumărel ofilește tot ce-i verde cu brumele pe care le coboară în nopțile reci.

În această lună de toamnă, vorba proverbului *și soarele își cumpără cojoc*. Păsările sunt nevoite să ne părăsească până la o nouă încălzire a vremii. *Brumărel alungă păsările din crânguri*, zice o altă vorbă din bătrâni. După comportarea păsărilor, oamenii s-au învățat a face preziceri meteorologice. Una dintre ele susține că, *dacă în octombrie păsările zboară aproape de pământ, se așteaptă o iarnă devreme*.

În această lună începe a sufla din ce în ce mai des Borilă, vântul rece de miază-noapte, prin care iarna dă de știre că-i pe aproape.

Știți că... Luna noiembrie este cunoscută și sub denumirea Brumar?

În România, luna noiembrie, popular, se numeste *Brumar*, *Brumarul Mare*, *Promorar*, *Vinar*, *Vinicer*. Denumirile populare ale lunii surprind aspectul meteorologic de baza al acestui moment al anului, cel al caderii brumelor groase și a promoroacei (*Brumar*, *Brumarul Mare*, *Promorar*), dar și aspectul economic, cel al fermentării și limpezirii vinului (*Vinar*, *Vinicer*).

Deși în luna noiembrie frigul îi îndeamnă pe gospodari să se strângă la gura sobei, activitățile câmpului nu încetează cu totul. Dacă este vreme frumoasă, se plantează copaci sau se sapă gropi pentru cei care urmează să fie săditi în primăvară. Se îngroapă via pentru a o proteja de ger, iar trunchiurile copacilor se vopsesc cu var ca să nu-i ademenească pe iepuri să le distrugă scoarța. Tot acum începe mustul cel dulce să se transforme în vin răcoros.

Curiozități de toamnă

Realizator: ed. Valentina Avram

De ce bate vântul?

Vântul este generat de diferențele de temperatură și de presiunea joasă. Aerul cald ce se înalță creează o zonă de joasă presiune, iar golul rămas este completat de aerul mai rece, cu presiune mai ridicată. Cu cât diferența este mai mare, cu atât mai puternic este vântul.

Cum se măsoară vântul?

Forța vântului variază de la o briză ușoară până la furtuni distrugătoare. Cunoașterea ei și a efectelor respective e deosebit de importantă pentru siguranța oamenilor și mai ales a celor aflați în larg, unde vânturile sunt mult mai puternice, neîntâlnind nici un obstacol care să li se împotrivească. În 1805, Sir Francis Beaufort a elaborat o scară cu care se poate determina forța vântului și efectele acestuia asupra mediului ambiant, numită Scara Beaufort. La început, ea a fost destinată marinarilor, pentru a determina efectele vântului asupra parâmelor și a valurilor și a ști cât de mult să întindă sau să strângă pânzele... Astfel vasele ieșite în larg puteau să-și urmeze în siguranță traseul maritim. Ulterior, cele 12 niveluri de forță a vântului au fost adaptate pentru utilizarea pe uscat. Cât despre viteza vântului, ea se măsoară cu instrumentul numit anemometru, de obicei, în km sau mile pe oră, iar pe anemometrele navale viteza este exprimată uneori în noduri.

Ce este bruma?

Bruma cade, adică apare pe frunze, ramuri și alte obiecte, atunci când vântul, extrem de rece, transformă în gheață picăturile de apă care se găsesc pe acestea. Bruma formează o crustă albă și tare pe suprafețele aflate în bătaia vântului. De cele mai multe ori, fenomenul atmosferic se întâlnește în ținuturile reci și vaste. La noi bruma cade mai ales în luna octombrie, consemnând parcă apropierea iernii, dar nu e exclus să cadă și în septembrie sau începutul lui noiembrie, în

Așa lucrăm și învățăm

Aspecte din activitățile
grupei mijlocii „A”

Construcții

Joc de rol „De-a păpușarii”

Muzică – exerciții ritmice cu
instrumente de percuție

26 Educatoare,
Lucica Nechifor

Matematică

Formare de mulțimi

Armonii de Toamnă

Autor: ed. Lucica Nechifor

A venit Toamna și a îmbrăcat natura în culori pastelate. Miresme îmbietoare plutesc în aer și te îndeamnă parcă să guști din bogăția de roade. Este momentul prielnic în care să facem o călătorie la pas cu Toamna.

„La pas cu Toamna” este genericul sub care am desfășurat la grupa mijlocie proiectul tematic ce avea să fie poarta deschisă spre cunoașterea naturii, mai precis a caracteristicilor anotimpului Toamna.

Prima subtemă a proiectului s-a numit „Armonii de Toamnă”, având drept obiectiv familiarizarea copiilor cu elementele specifice anotimpului, (aspectul general al naturii, coloristica vegetației, fenomene specifice).

Echipați corespunzător temperaturii de afară, am pornit în călătoria noastră pentru a observa semnele Toamnei. Bogăția de culori presărate pe pomii din grădini, în florile pitite după garduri și în legumele ce mai poposeau atârinate pe vrejurile ce până mai ieri erau tulpini viguroase ne-a încântat privirea.

Am poposit pentru o vreme în locul special amenajat și ne-am bucurat de multitudinea de frunze ce acopereau pământul. Am început să ne jucăm și să le aruncăm, am ascultat foșnetul lor, am adulmecat mirosul frunzelor moarte și al merelor ce atârnau ca niște globulețe roșii în pomul de Crăciun, după care am colectat frunze de forme și culori diferite pentru a le folosi

11

în activitățile următoare.

În călătoria noastră am observat cerul cu nori albicioși, am simțit bătaia vântului ce mișca ramurile pomilor, am ascultat ciripitul păsărilor ce se pregăteau de drum, am privit mirați nukul dezgolit și mărul plin de mere rumene ca para focului. Ne-am întristat când covorul gros de frunze așternut sub castanul din curtea grădiniței s-a transformat în scrum sub privirile noastre și am aflat răspuns la întrebarea ce stătea pe buzele tuturor „De ce?”

În următoarele zile ale săptămânii am avut parte de alte momente în care ne-am îmbogățit experiența cognitivă: am lecturat

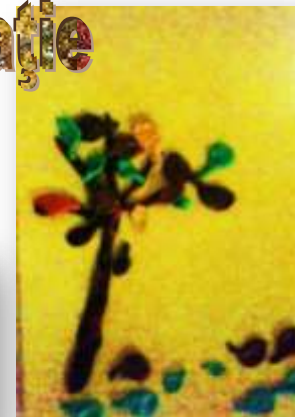
imagini cu aspecte reprezentative din revistele pentru copii, am memorat poezia „Toamna”, am învățat cântece tematice, ne-am jucat cu culorile specifice anotimpului, am rezolvat sarcini pe fișele de lucru, am descoperit răspunsul la ghicitorile cu parfum de toamnă, am făcut cunoștință cu „farmacia din camera Toamnei”, am utilizat tehnica tufuirii pentru a realiza lucrarea „Eșarfe de mătase cu frunze de toamnă”, am realizat împreună cu părinții tabloul cu tema „Pomul toamnei”.

Tot ceea ce am realizat în săptămâna „Armonii de toamnă” ne-a bucurat și ne-a făcut să simțim pe deplin frumusețea Toamnei și mai mult de atât, să ne simțim importanți prin ceea ce am lucrat cu micuțele noastre mâini.

Imaginație și creație

Lucrări realizate de copiii
grupeii mijlocii „A”

Peisaj de Toamnă”

„Zâna Toamnă”
„Eșarfe cu frunze”

Modelaj „Pomul
Toamnei”

„Casa piticilor”

Colaj „Pomul
cu frunze ruginii”

Îndrumător,
ed. Lucica Nechifor

Pastila de sănătate

Realizator: ed. Dorina Istrati

În fiecare toamnă tufele de măceș ne încântă privirea, dincolo de care găsim bogăția de vitamine și minerale din fructele brumate. Așa ne întâmpină măceșii de pe marginea drumurilor sau de pe dealuri, pentru ca mai târziu să ne dăruiască puterea vindecătoare a fructelor roșiatice și pline de zaharuri.

Măceșele, împreună cu păducelul, sunt un adevărat balsam pentru inimă, iar bogăția de vitamine A, B, și C ajută la vindecarea imediată a rănilor, la creșterea imunității, la energizarea cea mai eficientă, dar și la asimilarea tuturor mineralelor și vitaminelor care ajung în organism. Păducelul are utilizări multiple, dar e benefic mai ales pentru tratarea tahicardiei, a palpitațiilor sau a tulburărilor de ritm cardiac și pentru reducerea nivelului colesterolului „rău” din sânge.

Preparatele din castane sălbatice vindecă suferințele provocate de boli grave, de la tumori și accidente cerebrale, până la varice și hemoroizi. De veacuri, vindecătorii din popor îl consideră un remediu eficient pentru durerile de piept, un medicament pentru bolile picioarelor (în special pentru varice) și un balsam pentru pielea vătămată de răni sau zgârieturi. Fiertura din frunze de castan era folosită atât pentru a calma tusea și a reduce febra, cât și pentru a obloji mâinile sau picioarele fracturate.

Catina este cunoscută drept cel mai complet și mai echilibrat fruct al naturii, datorită faptului că înglobează un adevărat conglomerat de vitamine, minerale, antioxidanți, aminoacizi, agenți antiinflamatori, acizi grași esențiali. Printre elementele nutritive indispensabile organismului, care se regăsesc în fructele de cătină, se numără: complexul de vitamine B, vitaminele A, C, E, D și K, flavonoide, carotenoide, calciu, magneziu, fosfor, fier, acid folic, potasiu, lichen, fitosteroli.

Galerie foto

GRUPA MIJLOCIE „A”

„La pas cu Toamna...”

0 poveste pentru tine

Realizator: ed. Valentina Avram

Legenda castanului

Un basm românesc spune că numele de Castan era purtat de un țăran sărac, dintr-un sat de prin părțile Dobrogei. De câte ori nu mai putea suporta lipsurile și foamea, Castan mergea la marginea pădurii și își alina amarul la umbra unui copac înalt, care nu înflorea și nu dădea rod niciodată. Se gândea că pomul seamănă cu el, căci părea așa, fără nici un rost pe pământ.

Când bătrâna mamă a lui Castan s-a stins din viață, sărmanul om l-a rugat pe preotul din sat să îi facă slujba de îngropăciune. Abia spre seară, când s-a așezat să se odihnească la umbra copacului cel înalt, și-a dat seama că nu avusese bani nici cât să poată aprinde creștinește o lumânare la mormântul mamei lui.

Și-a plâns durerea cu voce tare și a adormit așa, jelind. Dimineața, când s-a trezit, copacul cel sterp se transformase într-un altar verde, din care se ridicau sute de lumâ-nări albe, împodobite cu flacăra galbenă a polenului. Câteva luni mai târziu, din florile pomului s-au ivit roade, numai bune de vindecat suferințele celor bolnavi. Însă numai Castan știa cum să se folosească de ele, și astfel a devenit cel mai căutat om din sat. Curând, faima lui s-a răspândit în toată Țara Românească, iar după ce Castan a murit, prietenul său, copacul cu ramurile transformate primăvara în candelabre, a rămas să îi poarte numele.

În zilele noastre, rar se mai întâmplă ca arborele falnic, înalt de aproape 30 de metri, să crească de la sine prin păduri sau prin grădinile oamenilor. Este ocrotit prin lege și cultivat pentru a mărgini aleile parcurilor sau străzile asfaltate ale orașelor. Toamna, castanul își dăruiește singur roadele maronii și lucioase care se desprind de pe crengi, rostogolindu-se pe străzi și prin parcuri, spre a fi culese de orice trecător.

PROPRIETĂȚILE APEI ȘI PLUTIREA CORPURIILOR

Materiale necesare: două vase transparente, apă, sare, două ouă sau alte două obiecte identice.

Cum procedez?

Torn tot atâta apă în fiecare vas. Introduc în fiecare vas unul din cele două obiecte identice/ ouă. Pun sare în al doilea vas, observ, compar, apoi adaug treptat sare în cel de-al doilea vas până când obiectul/ oul se ridică la suprafață.

Ce am observat?

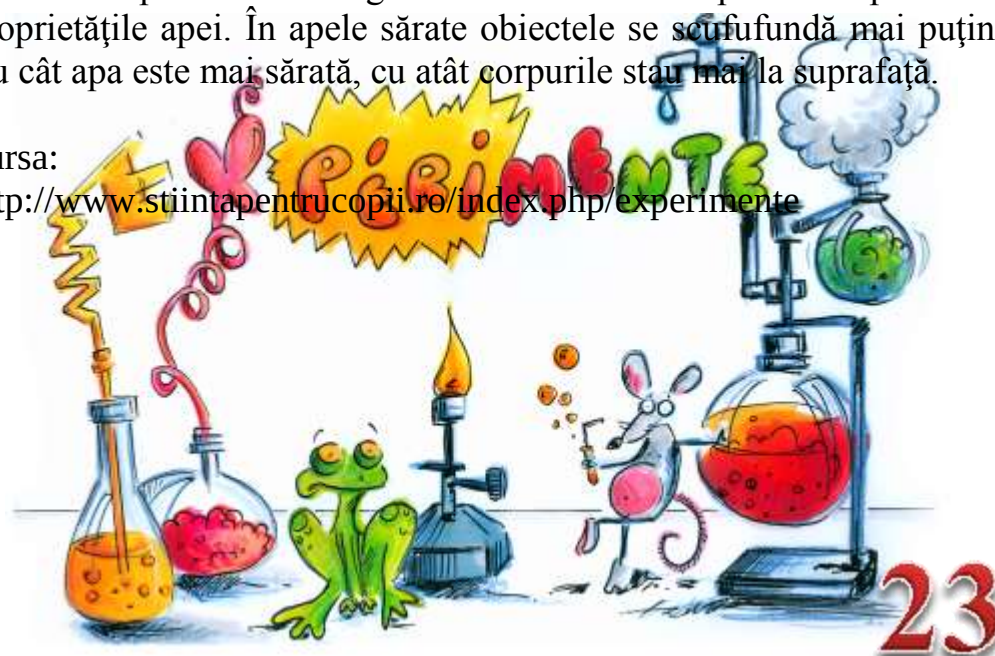
Obiectul/ oul introdus în paharul cu apă obișnuită s-a scufundat. Deși la început obiectul/ oul introdus în al doilea vas s-a scufundat, pe măsură ce am adăugat sare, acesta s-a ridicat treptat la suprafață. Obiectele se scufundă mai greu în apa sărată decât în apa obișnuită.

Posibile întrebări:

De ce punem sare și nu altceva? Este posibil să folosim și alte substanțe în loc de sare? Ce se va întâmpla dacă mai adăugăm sare? Până când putem să adăugăm sare? Plutirea corpurilor depinde de proprietățile apei. În apele sărate obiectele se scufundă mai puțin. Cu cât apa este mai sărată, cu atât corpurile stau mai la suprafață.

Sursa:

<http://www stiintapentrucopii.ro/index.php/experimente>

Experimente

Realizator: ed. Cristina Munteanu

EXPERIMENT CU PAIE DE BĂUT

Cu două pahare de băut, apă și un pai putem încerca un experiment foarte interesant. Oare ce se va întâmpla când lucrăm cu aceste trei lucruri?

Materiale necesare: paie de băut, două pahare, apă

Cum procedez?

Se pune într-un pahar jumătate apă. Punem paiul de băut în paharul cu apă. Tragem o cantitate mică de apă în pai (ca atunci când bem suc cu paiul). Luăm gura și punem repede degetul în partea de sus a paiului. Luăm paiul din apă. Punem paiul în cel de-al doilea pahar cu apă și luăm degetul din capătul acestuia.

Ce se întâmplă? De ce?

(Apa va ieși. De ce? Când tragem din pai, lichidul ia locul la o parte din aerul aflat în pai. Acest lucru face ca presiunea din interiorul paiului să fie mai mică decât presiunea exterioară paiului.

Presiunea aerului este mai mare în pai decât în exterior.

HÂRTIA JUCĂUȘĂ

Materiale necesare: un pai; bucățele mici de hârtie.

Cum procedez?

Se fixează paiul la gură, se îndreaptă spre bucățelele de hârtie și se suflă în pai.

Ce am observat?

Bucățelele de hârtie s-au deplasat.

Posibile întrebări:

Cine mișcă bucățelele de hârtie? De unde vine aerul care împinge bucățelele de hârtie? Când suflăm, aerul din plămâni trece prin pai și deplasează bucățelele de hârtie. Corpul nostru conține aer.

Pagini de religie

SFÂNTA CUVIOASĂ ANASTASIA

Realizator: învă. Ioana-Maria Dascălul, Șc. Gimn. Șt. Luchian

Sfânta Cuvioasă Muceniță Anastasia Romana este sărbătorită de noi creștinii în fiecare an pe data de 29 octombrie. Născută prin părțile Romei, a rămas orfană de la vârsta de trei ani și a fost luată spre a fi îngrijită la o mănăstire de către stareța acesteia, Sofia. Aici a fost crescută în toate faptele cele frumoase, dar și în toate nevoințele mănăstirești (rugăciune, privegheri, lucrul mâinilor, ascultare).

Ajunsă la vârsta de 20 de ani, primește multe cereri în căsătorie de la diferiți cetățeni care veneau pe la mănăstire și o vedeau cât era de frumoasă. Ea îi refuza pentru că nu își dorea acest lucru, ci își dorea să fie mireasa lui Hristos și își păzea fecioria, priveghind în rugăciune zi și noapte.

Ajungând unele vorbe și la urechile mai marelui cetății (care îi prigonea pe creștini), acesta a trimis după ea la mănăstire. Maica stareță, Sofia, i-a spus printre lacrimi Anastasiei că o așteaptă mari chinuri și a sfătuit-o ca oricât de grele o să fie acestea, să rabde pentru Hristos, căci Acesta o va răsplăti și îi va da cununa cea împletită pentru slava cea veșnică.

Trimișii au dus-o pe Anastasia înaintea mai marelui cetății, care i-a cerut acesteia să se închine zeilor și să se lepede de Hristos. Anastasia l-a înfruntat pe acel bărbat cu mult curaj și i-a spus că nu se va despărți de credința ei și de Domnul Iisus Hristos. Atunci a fost dată pe mâna chinuitorilor,

care au supus-o la niște chinuri groaznice. În tot acest timp, Anastasia zicea psalmul 50. Legată fiind pe o roată, oasele i-au fost zdrobite, dar Domnul a venit în ajutorul ei și roata s-a oprit, Anastasia a fost dezlegată și tot trupul ei a fost vindecat.

Toți s-au mirat de această minune, însă chinuitorii nu s-au lăsat și au supus-o iar la chinuri până ce Sfânta Cuvioasă Anastasia s-a mutat cu sufletul în ceruri la Hristos, iar trupul i-a rămas aruncat pe câmp.

Impresionant este cum noaptea îngerul s-a arătat stareței Sofia și a înștiințat-o că trupul Sfintei Anastasia zace în câmp. Stareța, cu ajutorul lui Dumnezeu, a găsit-o pe Sfântă și, împreună cu alți oameni trimiși de Dumnezeu, i-au îngropat trupul Sfintei Cuvioase Mucenițe Anastasia.

Urmând exemplul Cuvioasei, să îl iubim și noi pe Domnul nostru Iisus Hristos și să nu ne lepădăm de credința noastră, indiferent de vremurile tulburi care vor urma.

Sfântă Cuvioasă Muceniță Anastasia roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Timp de 3 min fiecare pereche se observă cu atenție. După cele 3 min, una dintre echipe părăsește pentru puțin timp sala de clasă, timp în care membrii celeilalte echipe schimbă măcar un lucru din înfățișare (se dau jos veste, se pun eșarfe, șepci, bentițe etc.). Coechipierii se întorc și încearcă să recunoască schimbările. Se inversează rolurile. Câștigă echipa care a ghicit cele mai multe diferențe.

„Atinge ceva albastru!”

Copiii stau în picioare. La startul dat de învățătoare, fiecare trebuie să caute un obiect de culoare albastră (un stilou, un caiet, un pantof, un tricou etc.) și să îl atingă. Odată ce toți copiii au atins un obiect albastru, se poate schimba culoarea sau se pot alege alte adjective.

„Semaforul”

Jocul se desfășoară în cerc sau în coloane; copiii se deplasează păstrând distanță între ei; la comanda roșu, se opresc; la comanda galben, merg pe loc; la comanda verde, continuă mersul.

„Buchețelele”

Copiii formează un cerc și merg pe circumferința acestuia executând diferite mișcări după comenzi date: mers obișnuit, ca piticul, sărituri ca iepurașul etc. La un moment dat, învățătoarea strigă un număr, de exemplu 4. Copiii trebuie să formeze buchețele de câte 4. Cei care nu au reușit, vor fi penalizați să stea într-un picior, până se numără la 4. Jocul continuă și se strigă alte numere din cele învățate.

„Rândunelele în cuib”

Copiii sunt așezați în formație de cerc, în grupe de câte 3. În fiecare grup, doi copii stau față în față, ținându-se de mâini, formând cuibul, iar al treilea, care este „rândunica”, stă în cuib, între brațele lor. În mijlocul cercului stă un copil care este „rândunica fără cuib”. La începerea jocului, învățătoarea strigă „Rândunelele zboară!”. Copiii care sunt rândunele aleargă prin mijlocul terenului. La comanda „Rândunelele în cuib” copiii își găsesc un cuib. Cel rămas fără cuib trece în mijlocul cercului și jocul continuă cu schimbarea rolurilor.

Jocuri de cunoaștere/ jocuri de mișcare pentru clasa pregătitoare

Realizator: înv. Anca Lupu, Șc. Gimn. „G. Enescu”

“Cercul prenumelor”

Jocul de cunoaștere poate fi folosit la început de an școlar, pentru a-i ajuta pe copii să se familiarizeze cu prenumele colegilor. Fiecare își spune prenumele și rostește toate prenumele care s-au spus până ce s-a ajuns la el.

Exemplu: Ioana.../ Marius, Ioana.../ George, Marius, Ioana...

“Cântă-ți numele!”

Pe cartonașe se scriu prenumele copiilor, cu litere de tipar. Fiecare își ține cartonașul/ecusonul, astfel încât numele lui să poată fi vizualizat de către colegi. Pe o melodie ușoară, cunoscută de toți, învățătoarea întreabă: Unde este Ana? Fetița care și-a auzit prenumele ridică cartonașul și răspunde cântând Aici sunt!

Jocul se poate complica. Copiii se așază în cerc pe covor. Învățătoarea are la dispoziție cartonașele cu prenumele elevilor și o minge. Ridică un cartonaș la întâmplare și întreabă al cui este prenumele. Copilul care își recunoaște prenumele, primește mingea. Învățătoarea continuă să arate cartonașe cu prenume. Mingea se rostogolește de la un copil la altul, pe măsură ce fiecare își recunoaște prenumele.

“Să ne cunoaștem!”

Copiii stau în cerc. Fiecare își spune prenumele și apoi mimează jocul/ activitatea/ hobby-ul preferat, iar colegii trebuie să ghicească. Învățătoarea/învățătorul începe, mimând hobby-ul său.

„Ghicește schimbarea!”

Jocul poate fi folosit în cadrul Întâlnirii de dimineață, înainte de intrarea în activitatea propriu-zisă. Colectivul de elevi se împarte în două echipe, prin numărare până la doi. Elevii se așază față în față, având fiecare o pereche.

Mâini îndemânaticе

Proiect tematic

Observare „Crizantema”

Desen „Imprimeu floral”

GRUPA MIJLOCIE A

Mirosim florile

Desen „Imprimeu floral”

CRIZANTEMA

„Vaza cu crizanteme”

Otilia Cazimir

Au înflorit iar crizanteme
Că-i prea târziu nici nu le pasă.
A fost și soare mai devreme
Și-acuma ploaia se revarsă.

Noi vă privim plini de-necântare
Sclipiri de gingașă lumină,
Dragi crizanteme din grădină
Știați că ploaia vrea să vină.

Desen „Vaza cu crizanteme”

Educatore Neehifor Luciea

Oferim flori

„Florile Toamnei”

Cântec
„Florăreasa Tina”

La Florărie

Cântec
„Florăreasa Tina”

Joc cu text și cânt
„Copiii și florile”

Joc de rol „De-a
Florăreasa”

Joc de rol „De-a
Florăreasa”

Aplicație „Coș cu
crizanteme”

„Vaze cu crizanteme”

Aplicație „Coș cu
crizanteme”